

Презентація до заняття з основ правознавства

**Викладач: Пархоменко Юлія
Миколаївна, викладач Торезького
гірничого технікуму ім. О.Ф. Засядька,
спеціаліст вищої категорії.**

Тема заняття:

**Спадкове
право**

Рейтингова таблиця

Прізвище студента	Загальна кількість балів	Види діяльності, бали						
		«Здолай правову скелю» » (1-3)	Тестові завдання (0-5)	Підготовка доповіді (3-5)	Відповіді на проблемні питання (2-3)	Доповнення схеми (1)	Обговорення питань (1-2)	Розв'язання юридичної задачі (0-5)

Група _____

Лідер групи _____

_____
(Прізвище, ім'я)

Відповіді на тестові завдання:

1-Б, 2-В, 3-А, 4-А, 5-Б

Виставлення балів у рейтингову таблицю (по одному балу за кожну правильну відповідь)

Тема: Спадкове право

План заняття:

1. **Поняття спадщини та спадкування.**
2. **Спадкування за заповітом.**
3. **Спадкування за законом.**

Мета заняття:

- **ВИЗНАЧИТИ ПОНЯТТЯ СПАДКУВАННЯ та охарактеризувати його ВИДИ;**
- **ВИЗНАЧИТИ процес передачі та отримання спадку, умови ДІЙСНОСТІ заповіту;**
- **ЗАСВОЇТИ основні терміни та ПОНЯТТЯ теми.**

Епіграф заняття:

**Ніколи не кажіть, що знаєте
людину, якщо ви не ділили з нею
спадок.**

Йохан Лаватер

**(Йохан Каспар Лаватер (1741
–1801) був швейцарським поетом)**

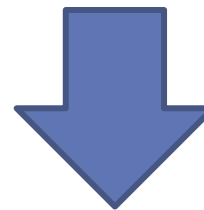
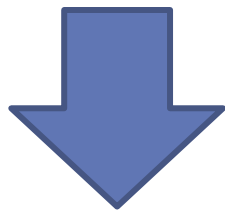

Загальні положення про спадкування

Спадкування

є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

Заповіт

Закон

Склад спадщини

До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини

Не входять до складу спадщини права та обов'язки, що нерозривно пов'язані з особою спадкодавця, зокрема:

- 1. особисті немайнові права;**
- 2. право на участь у товариствах та право членства в об'єднаннях громадян, якщо інше не встановлено законом або їх установчими документами;**
- 3. право на відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я;**
- 4. права на аліменти, пенсію, допомогу або інші виплати, встановлені законом.**

ВІДКРИТТЯ СПАДЩИНИ

Спадщина відкривається внаслідок смерті особи або оголошення її померлою.

Якщо протягом однієї доби померли особи, які могли б спадкувати одна після одної, спадщина відкривається одночасно і окремо щодо кожної з них.

Якщо кілька осіб, які могли б спадкувати одна після одної, померли під час спільної для них небезпеки (стихійного лиха, аварії, катастрофи тощо), припускається, що вони померли одночасно. У цьому випадку спадщина відкривається одночасно і окремо щодо кожної з цих осіб.

МІСЦЕ:

- ✓ відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця.
- ✓ Якщо місце проживання спадкодавця невідоме, місцем відкриття спадщини є місцезнаходження нерухомого майна або основної його частини, а за відсутності нерухомого майна - місцезнаходження основної частини рухомого майна.

Спадкоємець

Спадкоємцями за заповітом і за законом можуть бути фізичні особи, які є живими на час відкриття спадщини, а також особи, які були зачаті за життя спадкодавця і народжені живими після відкриття спадщини.

Спадкоємцями за заповітом можуть бути юридичні особи та інші учасники цивільних відносин.

Усунення від права на спадкування

1. Не мають права на спадкування особи, які умисно позбавили життя спадкодавця чи будь-кого з можливих спадкоємців або вчинили замах на їхнє життя.
2. Не мають права на спадкування особи, які умисно перешкоджали спадкодавцеві скласти заповіт, внести до нього зміни або скасувати заповіт .
3. Не мають права на спадкування за законом батьки після дитини, щодо якої вони були позбавлені батьківських.
4. Особа може бути усунена від права на спадкування за законом, якщо буде встановлено, що вона ухилялася від надання допомоги спадкодавцеві, який через похилий вік, тяжку хворобу або каліцтво був у безпорадному стані.

До спадкоємця переходить право на стягнення неустойки (штрафу, пені) у зв'язку з невиконанням боржником спадкодавця своїх договірних обов'язків, яка була присуджена судом спадкодавцеві за його життя.

До спадкоємця переходить право на відшкодування збитків, завданих спадкодавцеві у договірних зобов'язаннях.

До спадкоємця переходить право на відшкодування моральної шкоди, яке було присуджено судом спадкодавцеві за його життя.

Спадкування права на відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки

В яких випадках заповіт буде визнано дійсним?

- а) Заповіт виголошено у присутності 3 свідків, у тому числі депутата райради;
- б) заповіт завірено нотаріусом;
- в) заповіт завірено капітаном морського судна під час плавання;
- г) заповіт завірено сусідами;
- д) заповіт завірено головним лікарем санаторію;
- є) заповіт завірено директором заводу та начальником ЖЕПу.

Спадкування за законом зустрічається у
житті частіше, ніж спадкування за заповітом.

Як ви вважаєте чому?

Метод “ПРЕС”.

Я вважаю, що... ..

тому, що.....

наприклад... ..

тому...

Хто належить до спадкоємців за законом та якої саме черги?

Батько; хрещений батько;
сестра; сусідка; двоюрідний
брат; чоловік; дочка; баба;
тітка; кум; подруга; онук.

Домашнє завдання:

Самостійна робота №4
(*Окремі види зобов'язань*)